



# Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

---

Warszawa, 12 sierpnia 2025 r.  
Znak sprawy: DPB.kj.058.4.2025

Pan  
**Szymon Hołownia**  
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: interpelacji nr 11118 w sprawie podstawy prawnej i żądania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przedstawienia przez rolników tytułów prawnych do gruntów**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na ww. interpelację przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Przede wszystkim pragnę wyjaśnić, że kwestia żądania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) dowodów na potwierdzenie posiadanego tytułu prawnego do gruntu zgłoszonego do płatności bezpośrednich nie jest nową metodą postępowania przez ARiMR. Zarówno przed rokiem 2023 (system płatności bezpośrednich na lata 2015-2022), jak i od roku 2023 (wsparcie w ramach Planu Strategicznego na lata 2023-2027) warunkiem przyznawania płatności bezpośrednich jest wymóg, aby kwalifikujące się hektary znajdowały się w dyspozycji (posiadaniu) rolnika. Jednocześnie państwa członkowskie zobowiązane są do przeprowadzania systematycznych kontroli.

W tym kontekście należy także zwrócić uwagę na stanowisko Komisji Europejskiej (KE) z dnia 26 lipca 2021 r., w którym KE wskazała, że weryfikacja wymogu posiadania przez rolnika kwalifikowalnych hektarów jest istotna dla zapobiegania i wykrywania nieprawidłowości oraz ochrony interesów finansowych Unii.

W związku z powyższym ARiMR w każdej kampanii składania wniosków weryfikuje kwestię pozostawania gruntu w dyspozycji rolnika, w szczególności w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości, jak np. wystąpienie tzw. konfliktu krzyżowego (dany obszar jest objęty więcej niż jednym wnioskiem o przyznanie wsparcia), żądając od wnioskodawcy przedstawienia dowodów, w tym również ważnego tytułu prawnego potwierdzającego prawo wnioskodawcy do użytkowania obszarów będących przedmiotem wniosku.

Jednocześnie poniżej odpowiadam na zadane w ww. interpelacji pytania.

***Ad pyt. 1. Na podstawie jakich konkretnie przepisów prawa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa żąda przedstawienia dokumentów potwierdzających tytuł prawny do gruntów, w tym do działek o powierzchni przekraczającej 1 ha?***

Przepisy UE (art. 59 ust. 2 oraz art. 60 ust. rozporządzenia 2021/2116<sup>1</sup>) nakładają na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia skutecznych systemów zarządzania i systematycznych kontroli w celu zapewnienia zgodności z prawodawstwem Unii regulującym interwencje unijne.

Natomiast zgodnie z przepisami UE (art. 4 ust. 4 rozporządzenia 2021/2115<sup>2</sup>) jednym z warunków przyznawania wsparcia w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) jest wymóg, aby kwalifikujące się hektary pozostawały w dyspozycji rolnika.

Jednocześnie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w orzeczeniu z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie C-216/19 Land Berlin<sup>3</sup> stwierdził, że dysponowanie (posiadanie) gruntem powinno być zgodne z prawem danego państwa członkowskiego, a więc powinno odbywać się na podstawie tytułu prawnego.

Na gruncie prawa krajowego ww. wymóg określony w przepisach UE oraz orzeczenie

---

<sup>1</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187, z późn. zm.).

<sup>2</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z dnia 6.12.2021 r., str. 1, z późn. zm.).

<sup>3</sup> Dz.U. C 53 z 15.2.2021, str. 4–5.

TSUE realizuje art. 22 ww. ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027<sup>4</sup>.

Ponieważ jednak prawo UE nie definiuje pojęcia „w dyspozycji” ani nie określa charakteru stosunku prawnego, na podstawie którego dany obszar jest użytkowany przez rolnika (pozostaje w jego dyspozycji), przyjęto, że pojęcie „w dyspozycji” należy odczytywać jako tożsame z posiadaniem, rozumianym zgodnie z art. 336 ustawy – Kodeks cywilny<sup>5</sup>.

ARiMR weryfikuje poprawność złożonych wniosków i ich zgodność z warunkami przyznania i wypłaty pomocy zgodnie z art. 100 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy o PS WPR.

Jednocześnie należy zauważyć, że ww. przepisy dotyczą wszystkich działek, do których zgodnie z art. 26 ustawy mogą zostać przyznane płatności bezpośrednie, bez względu na ich powierzchnię. Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że minimalna wielkość działki, do której przyznaje się płatności wynosi 0,1 ha, a łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym będących w posiadaniu rolnika na dzień 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, nie może być mniejsza niż 1 ha.

***Ad pyt. 2. Czy ustna umowa dzierżawy, jako forma dopuszczona przepisami Kodeksu cywilnego i wielokrotnie akceptowana przez sądy administracyjne oraz samą ARiMR, może być wystarczającym potwierdzeniem tytułu prawnego, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń stron?***

Warunek posiadania prawa do użytkowania gruntów może zostać spełniony poprzez wszystkie dopuszczone prawem formy, takie jak np. tytuł własności czy umowa dzierżawy, w tym umowa ustna (warunek posiadania prawa do użytkowania nie jest równoznaczny z obowiązkiem posiadania dokumentu potwierdzającego taki tytuł). ARiMR akceptuje w postępowaniu ustne umowy dzierżawy. Należy zauważyć, że postępowanie o przyznanie płatności jest postępowaniem prowadzonym zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego, zgodnie z którym jako dowód w sprawie należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do jej wyjaśnienia, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania

---

<sup>4</sup> Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz.U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.).

<sup>5</sup> Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061, z późn. zm.).

świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Dowodem zawarcia ustnej umowy dzierżawy może być oświadczenie składane przez stronę postępowania. Kierownik biura powiatowego ARiMR jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy i na tej podstawie ustalić stan faktyczny sprawy.

***Ad pyt. 3. Dlaczego Agencja nie opracowała jednolitych formularzy oświadczeń dotyczących ustnych umów dzierżawy, skoro wymaga ich od beneficjentów?***

Wzór formularza oświadczenia nie jest wymagany przez przepisy prawa. Niemniej jednak w celu ujednoczenia składanych wyjaśnień, ARiMR opracowała wzór takiego oświadczenia, który jest ogólnodostępny na stronie internetowej ARiMR i pełni funkcję pomocniczą dla beneficjentów. Jeżeli beneficjent złoży wyjaśnienia w innej formie, a wyjaśnienia będą zawierały niezbędne informacje potwierdzające posiadanie tytułu prawnego do konkretnego gruntu, to kierownik biura powiatowego ARiMR takie wyjaśnienia ma obowiązek przyjąć.

***Ad pyt. 4. Jakie środki ochrony danych osobowych stosuje ARiMR, aby zapobiec nieautoryzowanemu wykorzystaniu lub przekazywaniu informacji zawartych w prywatnych umowach dzierżawy, zwłaszcza w zakresie kwot czynszu?***

ARiMR przetwarza dane osobowe, zgodnie z przepisami rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych, tylko w konkretnych, prawnie uzasadnionych celach, związanych z realizacją zadań ARiMR, np. w związku z przyznawaniem płatności bezpośrednich. Dostęp do danych osobowych jest ograniczony tylko do osób upoważnionych, które potrzebują tych informacji do wykonywania swoich obowiązków. Pracownicy ARiMR, którzy mają dostęp do danych osobowych, są zobowiązani do zachowania poufności i przestrzegania zasad ochrony danych osobowych, w tym do przestrzegania regulaminów i instrukcji obowiązujących w ARiMR. Ponadto na formularzu wniosku o przyznanie płatności rolnicy zapoznają się z klauzulą informacyjną dotyczącą zasad przetwarzania danych osobowych i wyrażają zgodę na przetwarzanie tych danych. ARiMR przetwarza również dane osób trzecich, zwłaszcza w kontekście przyznawania pomocy, gdzie rolnik przekazuje dane pozyskane od tych osób. W tym przypadku na formularzu wniosku znajduje się informacja, że to na rolniku ciąży obowiązek poinformowania osób, których dane przekazuje, o przetwarzaniu ich danych przez ARiMR oraz o ich prawach, w tym o prawie do dostępu do danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, sprzeciwu oraz prawo do przenoszenia danych.

***Ad pyt. 5. Czy Agencja rozważa przyjęcie uproszczonej formy potwierdzenia tytułu prawnego w postaci oświadczenia: „Posiadam tytuł prawny do gruntu”, bez obowiązku przedstawiania pełnych umów cywilnoprawnych?***

Na formularzu wniosku o przyznanie płatności znajduje się zapis: „grunt deklarowany do płatności będzie/jest/był w moim posiadaniu w dniu 31 maja 2025 roku na podstawie tytułu prawnego”. Dodatkowo rolnik oświadcza, że składając wniosek znane mu są zasady przyznawania płatności. W związku z powyższym ARiMR nie planuje wprowadzać dodatkowych zapisów do już istniejących.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Adam Nowak

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów